

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Szám 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben hához hordva vagy vidéken postai szőküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.Szerkesztési órák:
délután 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 589

Budapest, május 7.

A belga királyné sétakocsiságában a lacceni tóba zuhant, de kimentették.**A magyar minisztertanács ma délelőtt elhatározta, hogy a gabonavámokat nem függeszti föl.**

A szászok kedvéért.

Nemzeti politikában ha annyi szigort és megátalkodottságot tanúsítana a magyar kormány, mint tanúsít, ha nem a nemzeti érdekekről, nem hazafias érzésről van szó, akkor mennék valamire. Fejlődnek és gyarapodnak a magyarság ügye, ereje; erősödnek helyzete és értelmiségében öregbednek az egész ország. A magyar állam kiépítése szemünk előtt haladna előre s megérhetnők, hogy a külföld is ráismerne az országban Magyarország. Most csak a nemzetiségek fenyegetéséből és rágalmazásából ismer bennünket.

Van nekünk évek hosszú sora óta szentesített törvényünk a kisdedóvról. Ennek népnevelési és jótékonyági hatása mellett fontos intézkedése, hogy a gyermekek a kisdedóvban játszva és énekelve megtanulnának magyarul. A nemzetiségeket ezért fogta elő a panasz, a szászokat féltelenség. A szászok nagyon ügyesek az ellenállásban. Már pedig ők mindig ellenállnak valahányszor a magyar állam érdekeinek árthatnak. A kisdedóvosi törvényt nem is hajtották végre eddig, a szászok kedvéért. Nem is készülnek végrehajtani.

Ilyen sors vár a helységnevekről szóló törvényre is. Már csak a hírére annak, hogy az ő Hermannstadtkok hivatalos neve Szeben legyen, Kronstadt pedig Brassó, és Kokelburg visszakapja eredeti Küllüllő nevét, megindították az izgatást, a külföldet megint telilármázták magyar zsarnoksággal, deputációkat indítottak panaszra Bécsbe a császárhoz. Még asszonyokat is küldtek. A törvényt az országgyűlés azért meghozta. Végrehajtásához azonban a kormány nem kezdett. Holott a végrehajtáshoz hosszú előkészület szükséges, mert a belügyminiszternek egyes községekhez kérdést kellett intézni, meghallgatni, hogy a jövőre milyen hivatalos nevet óhajt. Eddig egyetlen község sem kapott ilyen felhívást. Mind-egyre erősebb tehát a gyanu, hogy ennek a törvénynek végrehajtását is elhalasztják, tekintettel a szász urakra. Annál jobban izgatnak a szászok most már Erdélyben a törvény ellen. A kormányt is meg-

fenyegették, hogy az országgyűlésen megcsinálják a nemzetiségi pártot. Képviselőik nagyobb hatás kedvéért a kormánypártból ki is léptek. Németországi lapok már jelentik, hogy a magyar kormány gondolkozóba esett.

Nemzeti ügyért a magyarság hiába agitál. Letorkolják. A magyar görög katolikusok hiába esedeznek évek hosszú során, hogy ne szláv nyelven dicsérjék az istent. Amért a magyar szív megdobban, azt rossz és káros érzésnek proskribálják. Töle mindig lealkusznak valamit, vagy elutasítják ridegen. A magyar kormány erélye a nemzeti ügynek nem gyümölcsöző. A gyülekezési jogot, a sajtószabadságot, az egyéni szabadságot tudja erőszakosan elnyomni. Rendőr, zsoldár mindennapos közigazgatási eszközzé vált. De a nemzetiségekkel se az erős kezű, se a nyers erőszakot nem izlettetik meg. Azzal nekünk kell torkig lenni.

Bánffyt, a híres nemzetiségfólopát porhanyósra megpuhították és pedig épen a szászok. Kibékült velők. A helységnevek megállapítása tehát elmarad. Perczel belügyminisztert is elfoglalja a sok erőszakoskodás a hatóságokkal és szocialisták. A tolonczügy fontosabb.

Mi vagyunk az állam, Magyarország. Ez szép teoria. A magyar állammal azonban paczkáznak. Már sokszor kifogtak hatalmán, hát nem respektálják. Fiume is így kapott vérszemét a sok einézésre. Ma paczkázik a magyar állammal és el nem ismeri törvényeit. A szászokkal is ide jutottunk. Szídnak, gúnyolnak, bosszantanak egész kedélyesen. Nekik a magyar kormány annyit, hogy bevádolják a német világ előtt és ez mint esküdtszék léli fölötté.

Nemzeti politika és erő, de imponáló, nyugodt erő. Ez észretérlheteli a szászokat is. Hanem ők most a törvényhozás fölött állanak. A szentesített törvények végrehajtását elég hatalmasak megakadályozni.

A magyarok istene jó hogy velünk van, mert a magyar kormány bizony nagyon sokszor elfordul tőlünk.

Budapest május 6.

A gabonavámok függesztése
Az osztrák kormány ismeretes átiratát a gabonavámok függesztéséről a magyar kormány ma délelőtt rendkívüli minisztertanácsban vette tárgyalás alá és azt határozta, hogy az osztrák kormány megkeresésének nem tesz eleget. Erre vonatkozólag különben a következő felhivatalos jelentés kaptuk:

Az osztrák kormány annak a kérdésnek a megfontolását indítványoz-

ván, vajjon nem kellene-e tekintettel a magyar buza és lisztárakra a gabonavámokat néhány hétre, azaz június 30-áig felfüggeszteni, a magyar kormány a mai napon tartott minisztertanácsban elhatározta, hogy ez idő szerint ezen rendszabályokat sem indokoltnak, sem célszerűnek nem tartja, a miről az osztrák kormányt írásbeli uton értesítette.

Az ó-budai küzdelem. A Vészi József nevével harcba induló ellenzéki párt ma este fél hét órakor alakul csak meg, de már eddig is annyira megriasztotta Ország Sándor pártját, hogy alig bírja a százas bizottságot összeállítani, aminek az az oka, hogy a szabadalvópárt vezérférfiai közül azok, akik Ország jelöltsége körül üzletileg érdekelve nincenek, egymásután jelentik ki, hogy ők szabadalvópártiak ugyan, de nem Ország pártiak. Egészen bizonyosnak látszik tehát, hogy ha a szabadalvópárt független elemeivel megerősödött ellenzék össze szedi erejét, megismételheti a hét év előtti győzelmet.

Miért hallgat az ellenzék? A külföldi sajtóban, a Frankfurter Zeitungban már ismételt-n foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a szocialista üdözések alkalmával kikövetelt erőszakosságokat miért hallgatja el némán a magyar parlament ellenzék? Erre a kérdésre most megfelel Visontai Soma függetlenségi képviselő, akit a csongrádi munkások interpellálásra kértek fel azért, mert vezetőiket letartóztatják s egyetűk alakulásakor összeszedett pénzeiket lefoglalták. Visontai nem interpellált s ezt Csongrádra írt levelében a következőleg okolja meg:

Ami Csongrádon történt az csak egyik tünete ama irányzatnak, mely most szeles az országban a személyes szabadságok körül épp úgy, mint egyéb alkotmányos jogaink terén uralkodik. És ez ellen — fájdalom — ma orvoslás nincsen. A parlamentben sem lehet szóvá tenni a munkásokat érdeklő ügyeket, mert amint sajnos tapasztaltam, még az ellenzék némely része is befolyása alatt áll azon jelszavaknak, melyeket a hatalom a munkásagitációval szemben, ennek a társadalomra veszélyes jellegét feltüntetve — mindenfelé terjeszt és leveleszik napirendről ama nagy kérdést, vajjon a jog fosztott millió honpolgár feljajdulása nem bir-e indokoltsággal? Amaz általánosan szított közfelfogás is aggodalmakat okoz, hogy a munkásagitáció az aratási munkát veszélyezteti. Magyarországon a közszabadságok védelme most attól függ: meg vannak-e már az aratási szerződések. Egy hiszem, hogy néhány hónap múlva, ha már az aratás túl leszünk és — amint remelem — Isten segédjével — a mostani ijesztgetések alaptalanoknak fognak bizonyulni, akkor a parlamentben, úgy ősz felé, megint nagyobb lesz a demokratizmus és a «szabadság, egyenlőség, testvériség» ismét bevonulást tart.

A kereskedelmi és iparkamarai választás.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A kereskedelmi és iparkamaráról alkotott 1868-ik évi VI. t.-cz. értelmében a kamarai bel- és kültagok választása egymás után következő öt évre történik. Az utolsó ilyen ciklus ez idén éret véget és így a budapesti kereskedelmi és iparkamara újalakítását intéző központi bizottság a következ-

ő öt esztendőre szóló választást ma reggeli 8 órára tűzte ki.

A budapesti kamara kerületéhez tartozik: Pest-Pilis-Soll-Kis-Kunmegye 10.214 iparossal és 3521 kereskedővel; Fejér-vármegye 2841 iparossal és 822 kereskedővel; Budapest székes főváros 12,891 iparossal és 9502 kereskedővel; Keeskemét th. j. felr. város 1029 iparossal és 341 kereskedővel és Székesfehérvár szab. kir. város 628 iparossal és 319 kereskedővel.

A budapesti kamara 16 beltaggal választ többet, mint a többi kamarák. Beltagjainak száma: a kereskedelmi osztályban 24 rendes és 8 póttag; az iparosztályban szintén 24 rendes és 8 póttag. A kültagok száma a beltagokéval egyenlő, ugyiszintén egyenlők a két rendbeli tagoknak jogaik is. Ezekon kívül választ a kamara levelező-tagokat is, a szükséges arányos számban és helyeken, saját belátása szerint és nem tekintve a kereskedői vagy iparos minőségére.

A kültagokat a kamara területén fekvő egyes külső választókerületek saját szakhelyükön még a múlt hét folyamán megválasztották és így ma kizáróan a beltagokra ejtetett meg a választás.

A választás helyszíne a Vigadónak első emeleti helyisége. A felső folyosónak jobbra eső termében történik a kereskedelmi osztály tagjainak választása, a bal teremben az iparos osztályé. A kereskedelmi osztálynak nincsen kortes irodája, mert itt a kandidálás egyöntetű. Az iparososztálynak azonban két irodája van: a nagyiparosoké földszint, a kisiparosoké az első emeleten balra.

A kisiparosok már reggel 7 órakor gyülekeztek az Irányi-utca Sasházának földszinti éttermében. Mintegy 150 gyűltek egybe és egymást lelkesítve készültek a választásra. Valamivel 8 óra előtt történt a felvonulása Váci-utczán át a Vigadóhoz. Ebben a csoportban nagy a harcias kedv és a bizalom, hogy listájuk a nagyiparosok jelöltjeivel szemben győzni fog. Élénk élet uralkodik pártirodájukban is. Mintegy husz rendező élükön Krausz Csavolyval, Csontos Imrével és Kriszhaber Leóval intézi a választást. Lent a kioszknál állnak a kisiparosok pártjának a kocsijai, amelyek szakadatlanul szállítják a szavazókat.

A nagyiparosok pártirodája kevésbé élénk. A vigadó előtti kocsisoruknak sem igen akad munkája. Ezek csak a délután folyamán akarják teljes erejüket kifejtetni.

A vigadónak földszintjén, nagy lépcsőházában és felső folyosóin nagy élénkség uralkodik. A lépcsőzetet a kortesek foglalják el. A nagyiparosok kortesei sárga szavazólapot osztogatnak, a kisiparosokéi rózsaszint. A kereskedők össze-vissza csak négy embert állítottak fel, akik zölde színű választólapokat osztogatnak.

Az emeleten két szavazatszedő küldöttség működik, jobbra a kereskedők szavazatküldöttsége Ehrlich G. Gusztáv elnöklésével, egy jegyzővel és nyolcz

bizalmi férfival, banja az iparosoké, amelynek elnöke *Légrády* Károly. Itt a nagyiparosoknak meg a kisiparosoknak nyolcz bizalmi férfluk van, akik a szavazatokat jegyzik és egymást ellenőrzik.

Légrády Károly elnök lelkes szavakkal nyitotta meg a választást pontban nyolcz órakor, különösen is figyelmeztette a választókat, hogy szavazati jogukat a kereskedelemügyi miniszter engedelmére értelmében akkor is gyakorolhatják, ha a lajstromban nincsenek fölveve. Ez esetben azonban választó képességüket az adókönyvük fölmutatásával, személyazonosságukat pedig vagy egy küldöttségi tag vagy pedig a küldöttség által ösmert két választópolgár által kell igazolniok.

Ehrlich G. Gusztáv megnyitó beszédében különösen afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy a székes-főváros kereskedői egy zászló alá tömörülve elvetették a párharcot. Nagyon fontos dolog az most, tekintettel az Ausztriával szemben megvívandó kvótaharcra, amely szükségessé teszi, hogy a magyar kereskedők vállvetve támogassák egymást és a kormányt Magyarország érdekében megvédésében.

A kereskedők jelöltjeit már közöltük, valamint a *kisiparosok* jelöltjeit is.

A nagyiparosoknak a következők a jelöltjeik: *Bendes* úr: Adler Károly likörgyáros, ipartársulati elnök; *Burchard-Béla* úr: Konrád malom-igazg. elnök; *Del-Medico* Agoston szalámi gyáros; *H. Deutsch* Sándor cukorgyáros; *Falk* Zsigmond nyomdaigazgató, elnök; *T. Fischer* Ignác majolikagyáros, Fischer Lajos fuvaros-ipartársulati elnök; Horváth Béla mérésáros-ipartestületi elnök; *Jungfer* Gyula lakatos-ipartestületi elnök; P. Köhler Fülöp kocsigyáros; *Légrády* Károly kiadó; *Madary* Gábor asztalos-ipartestületi elnök; *Major* Péter cipész; *Mocznik* Lajos konzervgyáros; *B. Pucher* József építő-ipartest. elnök; *Ráth* Károly 1876. óta kamarai alelnök; *Rausch* Ferenc gép- és szerzőgyáros; *Saxlehner* Árpád forrástulajd.; *Schunda* V. József hangszerkészítő, ipartest. elnök; *Städler* Károly vendéglős; *Török* György szabó; *Wagner* Jenő vegy. gyáros; *Wolfner* Lajos bőrgyáros; *Zitterbarth* Károly aranyműves ipartestületi elnök.

Póttagok: Boros Soma bádós; *Briefel* János sörkötész, ipartest. elnök; *Czimmermann* Bernát szobafestő-ipartest. elnök; *Kanczer* Kálmán fémáru-gyáros; *Kozilek* János kárpitos ipartest. elnök; *Rutterschmidt* Károly sütő; *Schauer* József írószergyáros; *Szobk* József csizmadia ipartest. elnök.

A dült betűkkel szedett nevek a kisiparosok listáján is rajta vannak, ezek tehát egyhangulag lesznek megválasztva.

A kisiparosok listáján a fenti jelölteken kívül a következők szerepelnek: *Boros* Soma, *Eisele* József, *Glatzfelder*, *Jakab*, *Krausz* Adolf, *Katzer* József, *Kozilek* János, *Sonzer* Imre, *Wolfner* Lajos, *Zimmermann* Bernát s a póttagok közt *Blazsek* Adolf, *German* Gyula, *Gral* József, *Juszt* Péter, *Schubert* Sándor, *Weiszmann* Adolf. — De hiányzik a kisiparosok listáján a kamara eddigi alelnökének *Ráth* Károlynak a neve, akit nem jelöltek, mert mint muzeumi igazgatót államtisztviselőnek tartják, nem iparosnak.

A kereskedők osztályában a választás igen egyhangú és vontatott. A szavazók csak itt-ott törülnek egy-egy nevet és így teljesen bizonyos, hogy a fentebbi lista keresztül megy.

Másképp áll ez az iparos osztályban. Itt mindkét részről erősen folyik a korteskedés.

— Éljen *Ráth* Károly! — Abczug *Ráth* Károly! Éljen az önálló vámtérület! Éljen a kisipar!

Ezek azok a jelszavak, amelyek alatt a küzdelem folyik.

Az iparos szavazók zömét a szabók képezik, amelyek ipartestülete a fővárosban a legnagyobb, amennyiben 2400 tagot számlál.

A választás mozgalmassága csaknem

olyan, mint a képviselőválasztásé. Korteskedés sem hiányzik. Így a nagyiparosok a főváros iparosaihoz intézett felhívásukba belevették az ellenzék vezérfőfőinek nevét, ami a kisiparost megfélemlíti. Így aztán megtörtént, hogy több kisiparos a nagyiparosok szavazólappal szavazott.

Sokan *Ráth* Károlyval személyesen akartak érintkezni, ezeket azonban a nagyiparosok kortesei türelemre kérték, mert — ugymond — a királyi tanácsos ur ilyenkor délelőtt ő felségével, a királylyal, aki tanácsát mindenben ki szokta kérni, telefonon értekeznek. És ez tényleg imponált is. A szavazásra számos hölgy is jelentkezett, és ezeket a legrafináltabb szépevésszel igyekeznek a kortesek egymás pártjától elhalászni.

Érdekes volt, amikor *Ráth* Károly egyik kortese odaszól az egyik hölgyhöz, hogy: *Éljen Ráth!* Ez pedig német ajku lévén, talpraesetten vág vissza: *Wir brauchen keinen Rath!*

Tizenegy órakor egy negyedik, fehér színű lista került közforgalomba, még pedig a kereskedők osztályában, ez azonban csak annyiban különbözik a zöldtől, hogy a póttagok sorából kihagyja *Pauncz* Sándort és helyébe másodiknak *Brust* Dávidot jelöli.

Lapunt zartáig a rózsaszínű szavazatok vannak többségben, a sárgák csak elvétve kerülnek az urnába és ezeken is *Ráth* Károly nevét, aki mellett és ellen a harez tulajdonképen folyik többen törültek.

A szavazás megszakítás nélkül este hat óráig folyik. Biztos ítéletet, hogy melyik párt győz, most még alkotni nem lehet, annál kevésbé, mert a nagyiparosok embereiket csak a délután folyamán fogják beszállítani.

A *kereskedőknek* déli fél 1 óráig 470 szavazatot adtak be.

Fél 2-ig leszavaztak 49C-en.

Az *iparosoknál* déli fél 1 óráig mindössze 624 szavazatot adtak le, ebből 265-en szavaztak a hivatalos névsorral és 359-en a kisiparosok szavazólappal, mely e szerint mintegy száz szavazattal előnyben van.

Fél 2-ig leszavaztak 654-en és pedig 278-an a hivatalos s 376-an a *kisiparosok* listájával, úgy hogy ezek többsége 98.

Ha délután nem mutatkozik a délelőttinél nagyobb érdeklődés *Légrády* Károly elnöknek jogában van a választást már 6 órakor berekeszteni s csak akkor tart a választás 8 óráig, ha tömegesen vannak jelen a leszavazni kívánók az utolsó órában.

A delegációk előértekezlete.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az osztrák delegáció akadémia-utcai palotáján fekete sárga zászló leng, jeleül annak, hogy a *Delegációs Kancklei* már megkezdte működését és készséggel szolgál felvilágosítással az osztrák delegátus uraknak, akiknek egy része már ma Budapestre érkezett.

A bécsi vendégpolitikusok legelőbbje még sohasem volt delegátus, sőt Budapesten sem igen járt és ilyenformán egymást érik a kérdézősködések a kétfejtű sasos tambur bottal büszkélkedő portásánál.

Nem ilyen nagy az élénkség a magyar delegáció körül.

Itt minden rendben van az az egyelőre még rejtett milliók alig érdekelnek valakit és így a délutáni elő-

értekezlet sem fog valamennyi emócióit keltetni annál kevésbé, mert alig történt valami változás a tagok sorában tavaly óta.

A változások egészben véve abból állanak, hogy a főispánná kandidált *Fenyvessy* Ferencz helyett az újonnan megválasztott *Papp* Géza kerül, a mandátumáról lemondott *Festetics* Andor gróf helyébe az első póttag *Kristóffy* József lép, az ősmagyarokat kutató *Zichy* Jenő gróf helyett, *Eszterházy* Mihály gróf a néppárti *Stolnár* János helyett pedig elvtársa, *Zichy* János gróf került a bizottságba.

Ezek szerint az előértekezlet a következő kijelöléseket eszközöli:

Elnök: *Szell* Kálmán.

Alelnök: *Szapáry* Gyula gróf.

Jegyzők: *Münnich* Aurél, *Hegedüs* Sándor, *Budnyánszky* József báró.

Háznagy: if. *Wodianer* Albert báró. Az egyes albizottságok megalakítása eképen terveztetik:

Költségvetési albizottság: ifju *Wodianer* Albert báró, *Szerb* György, *Rudnyánszky* József báró.

Naplóbírói albizottság: *Papp* Géza, *Fluger* Károly, *Gáll* József, *Kussevics* Szvetozár, *Telek* Sándor gróf.

Külsügyi albizottság: *Apponyi* Albert gróf, *Andrássy* Tivadar gróf, *Berzeviczy* Albert, *Brankovics* György patriárka, *Csernátóy* Lajos, *Dániel* Gábor, *Eszterházy* Mihály gróf, *Eszterházy* Miklós Móríc gróf, *Falk* Miksa, *Gáll* József, *Gyurkovich* György, *Klobusiczky* János, *Ling* Lajos, *Lukács* Béa, *Mohay* Sándor, *Nikolics* Fedor báró, *Papp* Géza, *Samassa* József, *Spevecz* Ferencz, *Szapáry* Ferencz, *Sztáray* János gróf, *Tisza* István gróf, *Tisza* Kálmán, *Vay* Béla báró.

Pénzügyi albizottság: *Bohus* Zsigmond, *Dokus* Ernő, *Kristóffy* József, *Fluger* Károly, *Francisci* Henrik, *Harkányi* Frigyes báró, *Szerb* György, *Urányi* Imre, ifj. *Wodianer* Albert báró.

Hadügyi albizottság: *Apponyi* Lajos gróf, *Bolgár* Ferencz, *Gajári* Ödön, *Hegedüs* Sándor, *Hyeronimi* Károly, *Horánszky* Nándor, *Keglevich* István gr. *Lukács* Antal, *Miklós* Ödön, *Münnich* Aurél, *Nakó* Kálmán gróf, *Pavic* Ármán, *Pulszky* Ágost, *Radó* Kálmán, *Rudnyánszky* József báró, ifj. *Széchenyi* Imre gróf, *Szell* Kálmán, *Szerb* György, *Tolnay* Lajos és *Zichy* János gróf.

Tengerészügyi albizottság: *Kussevics* Szvetozár, *Pallavicini* Ede ögróf, *Rakovszky* Géza, *Rosenberg* Gyula, *Teleki* Sándor gróf, *Thoroczky* Miklós gróf, *Zichy* Ágost gróf.

Költségvetési albizottság: elnök: ifj. *Wodianer* Albert báró, előadó: *Szerb* György.

Naplóbírói albizottság: elnök: *Kussevics* Szvetozár, előadó: *Papp* Géza.

Külsügyi albizottság: elnök *Tisza* Kálmán, előadó *Falk* Miksa.

Pénzügyi albizottság: elnök *Harkányi* Frigyes b., előadó *Szerb* György.

Hadügyi albizottság: elnök *Szell* Kálmán előadó *Münnich* Aurél.

Tengerészeti albizottság: elnök *Pallavicini* Ede ögróf, alelnök *Teleki* Sándor gróf.

Zárószámadási albizottság: elnök *Keglevich* István gróf, előadó *Hegedüs* Sándor.

Magyar iparosok Bécsben.

Most amikor a bécsiek kigyót-bekát kiáltoznak reánk, oly piszkos szidalmakkal illetnek minket, hogy minden magyar embernek a keze ökölbe szorul, az országos iparegyesület a magyar iparosokat Bécsbe akarja vinni kezét szorítani és poharat koczintani a bécsiekkel. A *Magyar Hírlap* erre a következő megjegyzéseket teszi:

Bécsbe ne járjunk ünnepelni. Ők sem jönnek hozzánk. Ők jobban megtartják hogy mi idegen állam vagyunk, mint ahogy mi megtartjuk. Mi folytonosan szomszédolunk Bécsben, ott lábatlanokunk, holott semmi keresnivalónk. Hiába olvassuk a bécsi lapokat, hiába tudjuk, hogy a Reichsrátban, tartományi gyűlésen, ipar és kereskedelmi kamarákban betvárnak, ázsiai hordáknak czimezgetnek. A politikában hol Ausztriától kitarított személy vagyunk, hol alamizsnát rimázkodó szemtelen. Ez egyik fülön be, a másikon kiszalad. És szomszédolunk tovább harag, szégyen és büszkeség nélkül.

Hiszi a magyar iparegyesület, hogy a látogatással kapacitálják egymást, barátságos felvilágosításokhoz visznek mécsot, avagy csak hogy a két testület közti kollegiálisra is ráütik a pecsétet. Hisznek még talán szives fogadtatásban is? No erre ugyan honnan meritik a hives bátorságát? A jubiláris nemzetközi műkiállításról a magyar piktorokat kiadobták. A vendéglősök kiállítására Budapestről fölment vendéglősök testületét nemcsak, hogy semmi udvarias figyelemben nem részesítették, de sértettegtek. Legkülömb azonban a budapesti tanítók testületének esete, melyet bécsi kollegáik az 1886-iki szives vendéglátásért szintén meghívtak, mint most a magyar iparegyesületet, hanem amikor csakugyan el akartak indulni Bécsbe, megirták nekik, maradjanak csak itthon, Bécsben nem olyan a hangulat, hogy egy magyar testületet fogadhatnának.

A hangulat tavaly óta Bécsben nem változott semmi iránt, ami magyar. Az izgatás és a gyűlölet ellenkezőleg nőttön nő mióta kibékülni akarunk, mi, akik egymást ki nem állhatjuk. Jajgatnak, hogy befonjuk őket szakadatlanul. Minden fegyvert megforgatnak, jogtalanságot igazságtalanságot, piszkot és gyalázkodást.

De hát edes jó magyarok és főleg éppen alkalomszerűleg tisztelt országos iparegyesület, miért kell jó képet vágni a csunya és piszkos játékhöz és mért nem inkább hátat fordítani neki!

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Zavargások Olaszországban.

Róma, május 6. (Az *Esti Hírlap* távirata.) *Páviából* jelentik, hogy *Mussi* egyetemi hallgató, aki a tegnapi tüntetés alkalmával megsebesült, belehalt sebeibe.

Milano, máj. 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Minthogy tegnap délután letartóztattak egy munkást, aki szocialista kiáltványokat osztogatott, midőn a munkások az ipartelepekről eltávoztak, esuportulások keletkeztek. A kivonuló katonaságot és rendőrséget kövekkel dobálták meg. Több embert letartóztattak, de egy kivételével később szabadon bocsátották őket. Este 7 óra felé körülbelül 100 munkás meg akarta ostromolni a rendőrhivatalt, fogvatartott társuk szabadon bocsátását követelve. Minthogy a zavargók kövekkel kezdték dobálni a rendőrséget, az közülük lött. Egy rendőr és egy munkás életét veszítette s több rendőr, valamint három munkás megsebesült. Az est későbbi folyamán nem történt zavargás.

A háború.

Általános a nézet, hogy a spanyolok és amerikaiak Portorico előtt legközelebb megütköznek. A Sampson admirális vezénylete alatt álló amerikai hajóraj már tegnapelőtt ellátta magát szénrel s azután egyenesen Portoriconak indult. A kubai blokádot időközben kíséretű czirkálók fogják végezni. Nyilván való, hogy az amerikaiak előbb a spanyol flottát akarják megsemmisíteni s csak azután kezdik meg a csapatoknak Cubába való szállítását. És ez természetesen is, mert amíg a spanyol flotta támadásának veszedelme el nem múlik, lehetetlen az esetleg Cubába szállított amerikai csapatok élelmezését és hadi szerekkel való ellátását veszélytelenül eszközölni.

Tagadhatatlan, hogy az amerikaiak eddigi akciójuknál nemesak nagy bátorságot, hanem ügyességet és óvatosságot is tanúsítottak. Elfogulatlan szemleket amellől azt állítják, hogy az amerikaiak jól kezelik az ágyukat, bámulatos pontossággal vetették lövegeiket a spanyol erődítményekbe. A spanyolok ellenkező híreszteléseit, valamint az az állításuk, hogy a Montgomery amerikai czirkáló zátonyra jutott, nem felelnek meg a valóságnak.

Sampson tengernagy hajórajja az Egyesült-Államok legjobb és legújabb hajóiból áll. A «New-York» tengernagy hajó 8480 tonnás védett czirkáló. Felszerelése 18 hátultöltő, 8 hatfontos és 4 egyfontos gyorstüzelő ágyuból, 2 Gatling-ágyuból és 6 torpedócsőből áll. A «Detroit» czirkáló 2000 tonna tartalmu, 17 gyorstüzelő, 2 Gatling-ágyú és 6 torpedó-csővel. Az «Indiana» 10231 tonnás és 4 tizenhárom ccentiméteres, 8 nyolcz ccentiméteres hátultöltő ágyúval és 4 gyorstüzelő ágyúval van ellátva. A «Cincinnati» czirkáló 3183 tonnatartalmu, 11 gyorstüzelő ágyúval, 8 hatfontos és 4 egyfontos gyorstüzelővel, 2 Gatling-ágyúval és 6 torpedócsővel. A «Maiflower» egy segéd czirkálóvá átalakított yacht.

Hogy a spanyolok mit állíthatnak a flotta ellen bizonyossággal nem állapítható meg. Ugy hallatszik, hogy két hajójuk van utban Portorico felé és pedig a «Columbus» páncélos czirkáló, amely 6840 tonnatartalommal bír és két nagy kaliberű hátultöltő ágyúval és 16 gyorstüzelő ágyúval van felszerelve. Azonkívül a «Mária Theresa», «Bizkaya» és az «Oquendo» páncélos czirkálók, (mindegyikük 6890 tonnás és felszerelésük egynként 2 nagy kaliberű hátultöltő és 10 gyorstüzelő ágyúból áll.) A hajórajjal vannak még a «Pluton», «Terror» és «Furor» torpedó zuzók.

Mai távirataink a következők:

Madrid, május 7.

Havannából érkezett hivatalos távirat szerint az amerikaiakat, akik Saladonnál partra akartak szállani, a spanyol csapatok visszaverték és kénytelenek voltak ismét hajóra szállani. A spanyol csapatok vesztesége négy sebesült.

Madrid, május 7.

Valenciában és Barcelonában több gőzhajó Marseille és Oranba rendelt gabonával rakodott meg, a hatóság rendelkezése azonban a gabonát ismét ki kellett rakni.

Madrid, május 7.

Magántávirat szerint a múlt szerdán, este Havanna tartományban Mariel mellett, Caragon és Banes között egy ame-

rikai vontató hajó közeledett a parthoz. A legénység egy része megkísérelte a partraszállást, az odavágtatott lovasság azonban, amely tüzelt rájuk, megakadályozta ebbon és kényszerítette a vontató hajót, hogy a partról eltávozzék. Az ez alkalommal kifejlesztett csatározásnál két rdanyol katona megsebesült. A vontató hajó nem távozott tovább.

A havannai rádió táthatárán megjelent egy francia postahajó és a kikötőbe akart befutni, az amerikai hajók azonban körülvették és eltávozásra kényszerítették. E jelentésben nyilván a «Lafayette» gőzhajóról van szó.

New-York, május 7.

Az «Evening Journal» közöl egy jelentést, amely szerint egy hivatalos levelekben a «New-York» hajó a Zöld-foki-szigetektől elindult spanyol hajórajt Portorico közelében látta. E hír még megerősítésre szorul.

Washington, május 7.

A lapokban közölt hírekkel szemben Long tengerészeti miniszter hivatalosan kijelentette, hogy Manillából semmiféle hírt nem kapott.

Madrid, május 7.

Kubából jelentik hivatalosan, hogy a hadműveleteket Maximo Gomez felkelővezér ellen ápril 30-án legnagyobb eréllyel ismét megkezdtek. Spanyol csapatok és Nunez között vívott különböző ütközetekben 32 felkelő megöletett, a spanyolok részéről pedig egy tiszt és 33 katona megsebesült. Puerto Rico-ból újabb hírek nem érkeztek.

Key-West, május 7.

A «Lafayette» francia gőzhajót azért bocsátották szabadon, mert Washingtonból az a parancs érkezett, hogy a hajó haladéktalanul szabadon bocsátandó és Havannába kísérendő.

Madrid, május 7.

Moret gyarmattügyi miniszter hosszabb beszédet mondott. Fogja eljón az a nap, midőn a hadsereg fogja kérni az államférfiak támogatását. Ez a nap akkor fog bekövetkezni, mikor az idegen Kubáról el lesz űzve és a normális élet a szigeten újra helyreáll.

A miniszter visszautasítja azt a szemrehányást, hogy a kormány nem volt előrelátó, mert itt csak balszerencséről lehet szó. Április 1-én — végzi beszédét Moret — a kiváló diplomaták mind azt mondták nekünk, hogy az Egyesült-Államok sohasem fognak háborút indítani, és én, a rágalmazott ember, az első voltam, aki igyekeztem minden felől előteremteni az eszközöket a harcra és siettettem a munkát a hajógyárban. Ez a válaszom arra a galád rágalomra, hogy én a béke szószólója és hazám elárulója voltam. (Élénk tetszés.)

ESTI HIREK.

Rendőri hírek.

— **Életunt magánzó.** Harris Mihály szegedi születésű 63 éves magánzó ma reggel vázsi-körut 59. sz. a. lakásán egy szegre akasztotta magát s mire észrevették, halott volt. Tettét nagyfokú idegessége miatt követte el. Miután a rendőrség az öngyilkosságot kétségkívül konstataálta, a holttestet a család kérelmére a lakásban hagyta.

— **Kített gyermek.** Sebestyén Anna 27 éves család huzamosabb időn át szerelmi viszonyt folytatott Herold Ferencz cipészlegényvel, amelynek gyümölcse egy fiugyermök lett. A gyermek apja azóta nem törődött kedvesével, s így a gyermek eltatása is az anyja vállaira nehezedett. A leány legutóbb foglalkozás nélkül is volt, s nyomorban határozta el magát, hogy gyermekét kiteszi. Tegnap este elment Herold Ferencznek Erdőtelek kertács-utca 1529 számú lakására s a csecsemőt az ajtó elé tette. Amint onnan távozni készült, két rendőrrel találkozott

akik az előbb gyermekével látták. Kérdezősködésükre azután bevallotta tettét. A rendőrség egyelőre fogva tartotta, a csecsemőt pedig a knézits-utcai menhelybe vitette.

— **Kifogott holttest.** A Ferencz-József rakodóparton ma reggel a «Nemzeti uszoda» talpai alól egy középkorú férfi holttestét fogták ki a Dunából, a mely már hosszabb idő óta lehet a vízben. Személyazonosságát nem tudták megállapítani, s beszállították a keresztúri új temető halottsházába.

— **Megmérgezett család.** Fleischmann Ferencz takarékpénztári becsült a szeressen-utca 38. sz. alatti lakásán nyolcz tagu családjával együtt az éjjel mérgezési tünetek között erős hányási inger fogta el. Valószínű, hogy a mérgezés a család által az este élvezett hal és saláta okozta. Ilyen maradékokat a rendőrség a helyszínen tényleg talált is. Ezeket lefogálta és vegyileg megvizsgáltja. A család különben most már a veszeljen tul van.

— **A jó madarak.** A rendőrség legutóbb egy egész bandát kerített kézre, mely csupa fiatal suhanczokból állott, akik abból tartották fenn magukat, hogy loptak, ahol csak lehetett. Építkezéseknél működtek leggyakrabban, de a betörés egyéb fajtáitól sem idegenkedtek. A jó madarak vezére Selyem Jakab 25 éves csavargó, tagjai pedig Sieberl Ferencz, Pöcz Győző és Géza, Kacsányi Mihály, Polgár Mihály és Kurcz Máttyás 16—22 év közti suhanczok. A jeles társaságot ma átadták az ügyészségnek.

Törvény előtt.

— **Brunkuláné ügye.** Mint értesülünk a büntető törvényszéknek azt a határozatát, hogy Brunkuláné büntetésének végrehajtását mindaddig felfüggesztette, amíg a porújtás dolgában a kuria nem döntött, a kir. ügyészség megfelebbezte a kir. táblához, abból a szempontból, hogy a törvényszéknek nem áll jogában a perújításnak első fokú visszautasítása után a kuria jogerős ítéletének végrehajtását felfüggeszteni. Az iratokat már is felterjesztették a kir. táblához ugy, hogy a tábla ebben a kérdésben, s érdemlegesen is már a jövő héten dönthet.

— **Bírósági kinevezések.** A király Kiszely László győri táblai tanácsjegyző albirót a nagyatyai járásbíróshoz járásbíróvá, Schlesinger Dávid dr. trencséni járásbírósi albirót a trencséni Rohatay István nagyatyai járásbírósi albirót a zala-egerszegi és Finkey Pál kisvárdi járásbírósi albirót a pécsi törvényszékhez bírákká, végül Decseva Ignác a pécsi táblához berendelt bírósági jegyzőt a pécsi és Vásárhelyi István pécsi törvényszéki aljegyzőt a szigetvári járásbíróshoz nevezte ki. Adorján Imre gyöngyösi és Mahler Róbert karcagi kir. járásbírósi albiróknak kölcsönös áthelyezését.

— **Jáger Mariék ítélete.** A szegedi törvényszéknel ma délelőtt hirdették ki a hődmezővásárhelyi méregkeverők, pörében hozott kuriai ítéletét.

Különfélék.

— **A tóba zuhant királyné.** Brüsszelből táviratozzák: Midőn a belga királyné tegnap a laeken királyi parkban sétakocsizást tett, a kocsi az ut egy hirtelen kanyarulatánál a tóba zuhant. A királynének nyomban segítségére siettek és megszabadították veszedelmes helyzetéből, anélkül, hogy baja esett volna.

— **Kittüntetett főispán.** Uzoni Bély Ákos gróf, Kolozsmege és Kolozsvár főispánja, a Lipót-rend lovagkeresztjét kapta.

— **A mentőegyesület közgyűlése.** A budapesti önkéntes mentőegyesület holnap, vasárnap, délelőltől 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést az egyesület Markó-utcai épületének nagytermében.

— **Madame Rigó.** Chimay hercegnő Rigó Jancsival és az öreg Rigóval Padkódra utazott.

— **A holnapi népgyűlés.** Sim Ferencz orsz. képviselő, Székely Béla dr. lapszerkesztő és Pintér Gyula hírlapíró bejelentették, hogy holnap vasárnap «Az általános és titkos választási jog» napirenddel a városligeti színház előtti térségen népgyűlést szándékoznak tartani. A felvonulásban résztvevők délután 2 órakor a Kalvin-téren szándékoznak gyülekezni s zárt soru melében a muzeum-, Károly- és vázsi köruton, az Andrássy-uton végig vonulnak ki a ligetbe. A főkapitány a bejelentést tudomásul vette oly feltétellel, hogy a menének bejelentett utvonárolt eltérni nem szabad s a gyűlés színhelyén annak berekesztése után fel kel oszolnia, továbbá, hogy a felvonulásnál csak nemzetiszínű zászlókat, és a törvényes bemutatási záradékkal ellátott egyesületek saját zászlóit valamint a népgyűlés célját feltüntető feliratos táblákat lehet használni. Vörös zászlónak, valamint a közrendet netalán sértő felirásokat tartalmazó tábláknak vagy jelvényeknek használata tiltva van. A főkapitányi végzés tudomásul veszi továbbá, hogy a bejelentők a népgyűlésen a rend fentartásáért kezességet vállalnak, de figyelmezteti egyuttal, hogy gondot tartoznak arra is fordítani, hogy a szabad közlekedés semmi tekintetben fenn ne akadjon. A rendőrség részéről Boda Dezső dr. kerületi kapitány lesz jelen. A főváros tanácsa az Arena előtti teret kivételesen ez egyszer megátengedi a gyűlés helyéül, de megjegezte, hogy jövőben ezt tenni nem fogja, mert a városliget a közönség tudására van szánva.

— **A fővárosi tanítótság.** Bóssavölgyi Gyula alpolgármester, hosszú időközön át volt tanügyi tanácsos arczképét nagy ünnepélyvel szándékozik leleplezni a Magyar Tanítók Kaszinója disztermében. Az ünnepély e hó 10-én kedden este 7 órakor lesz, s utána bankett. A társasvasorára jegyek a Kaszinó titkárnál kedd délig egy forintjával kaphatók.

— **Eljegyzés.** Magyar szakodi Hegedűs Sándor országgyűlési képviselő és neje szül. ásvai Jókay Jolán jelentik, hogy Loránt fiuk, aki pénzügyminiszteri fogalmazó, e hó 5-én eljegyezte Navratil Margitot, Navratil Imre egyetemi tanár leányát.

— **Díjmentes tagfölvétel.** Az alkotmány 50 éves jubileuma alkalmából a «Zion»-egylet VII., Erzsébet-körut 26. sz. a. irodájában naponta a hivatalos órák alatt (9—12; 3—6) május hó végeig a szokásos fölvételi díj nélkül vesz föl tagokat. Telefon sz. 69—49.

SZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

— **Nemzeti színházban: Valás után.** Bisson vigjátéka 3 felvonásban. Főszereplők: Náday, Vízváry, Zilahy, Gabányi, Vízváryné, Nagy I., Palotai P. Kezdeté 7 órakor.

— **Az operaházban: Tannhäuser és a warburgi dalnokversegy.** Wagner operája 5 felvonásban. Főszereplők: Ney D., Vasquezné, Broulik, Takács, Váradi, Kacsér M., Abrányiné. Kezdeté 7 órakor.

— **A Várszínházban: Nincs előadás.**

— **A Vigszínházban: Mozgó fényképek.** Blumenthal és Kadelburg bohózata 3 felvonásban. Főszereplők: Delli Emma, Niki Lina, Kalmár Piroksa, Tapolczai, Gál, Göth, Hegedűs. Kezdeté fél 8 órakor.

— **A népszínházban: Két tacsó.** Decoucelle színműve 2 szakaszban, 8 képpel. Főszereplők: Szirmai, P. Lukács J., Lubinszky, Z. Bardi Gabi, Raskó, Kiss, Kürty Klára, Gázi Mariska. Kezdeté fél 8 órakor.

— **A Magyar színházban: Setroff Mihály utja Mosekvától Irkuczig Csephreghy Ferencz látványos színműve.** 10 képpel. Főszereplők: Balla, Seidgyi, Oáry, Molnár L., Csetényi, Helttyey Aranka, Somló E. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Fővárosi nyári színházban: Negyvenéves kis leány.** Guimbourg bohózata 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

— **A Kisfaludy színházban: Czigány-szerelm.** Dankó Pista népszínműve 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Művész estély Kisvárdán.** A kisvárdai izr. nőegylet május hó 22-én jótékonycélu művész-estélyt rendez, amelyen közreműködtek. Művészek: Jászai Mari a nemzeti színház hírneves művész-

